

Bryssel, 12. maaliskuuta 2018
(OR. en)

6912/18

FSTR 8
FC 8
REGIO 11
SOC 127
AGRISTR 15
PECHE 78
CADREFIN 17

ILMOITUS: I/A-KOHTA

Lähettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea (Coreper II)/Neuvosto
Asia:	Neuvoston päätelmät koheesiopolitiikan sekä Euroopan rakenne- ja investointirahastojen (ERI-rahastot) täytäntöönpanojärjestelmän ja täytäntöönpanon yksinkertaistamisesta vuoden 2020 jälkeen – Hyväksyminen

1. Puheenjohtajavaltio toimitti 17. tammikuuta 2018 jäsenvaltioille ehdotuksen neuvoston päätelmiksi koheesiopolitiikan sekä Euroopan rakenne- ja investointirahastojen (ERI-rahastot) täytäntöönpanojärjestelmän ja täytäntöönpanon virtaviivaistamisesta vuoden 2020 jälkeen.
2. Rakennetoimityöryhmä tarkasteli päätelmäehdotusta kokouksissaan 22. tammikuuta, 7. ja 20. helmikuuta ja 6. maaliskuuta 2018. Kaikki valtuuskunnat hyväksyivät tämän ilmoituksen liitteessä olevan päätelmäehdotuksen 9. maaliskuuta 2018 päättyneellä hiljaisen hyväksynnän menettelyllä.
3. Näin ollen pysyvien edustajien komiteaa pyydetään suosittamaan neuvostolle, että se hyväksyisi A-kohtana tämän ilmoituksen liitteenä olevan ehdotuksen neuvoston päätelmiksi 12. huhtikuuta 2018 koheesiopolitiikkaa käsittelevässä istunnossaan.

Ehdotus:

Neuvoston päätelmät koheesiopolitiikan sekä Euroopan rakenne- ja investointirahastojen (ERI-rahastot) täytäntöönpanojärjestelmän ja täytäntöönpanon yksinkertaistamisesta vuoden 2020 jälkeen

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO

- (1) PALAUTTAA MIELEEN koheesiopolitiikan ja ERI-rahastojen soveltamisalan ja tavoitteet, sellaisina kuin ne on vahvistettu SEUT 174 artiklassa;
- (2) PALAUTTAA MIELEEN päätelmänsä vuoden 2020 jälkeisen koheesiopolitiikan synergioista ja yksinkertaistamisesta¹;
- (3) PALAUTTAA MIELEEN korkean tason työryhmän lopulliset päätelmät ja suositukset vuoden 2020 jälkeisen koheesiopolitiikan yksinkertaistamisesta²;
- (4) SUHTAUTUU MYÖNTEISESTI strategiakertomukseen 2017 Euroopan rakenne- ja investointirahastojen täytäntöönpanosta³;
- (5) PANEE MERKILLE kyseisessä strategiakertomuksessa esitetyn myönteisen arvion täytäntöönpanon parantamista varten ohjelmakaudella 2014–2020 käyttöön otetuista uusista elementeistä, kuten ennakkoehdoista, yhtenäistämisestä maakohtaisiin suosituksiin nähden, tulossuuntautuneisuuden vahvistamisesta ja synergioiden parantamisesta muiden välineiden kanssa; ON TYYTYVÄINEN eri jäsenvaltioissa ja politiikan aloilla saavutettuun edistykseen hankkeiden valinnassa ja KEHOTTAJAA jäsenvaltioita vielä tehostamaan täytäntöönpanoa ja varojenkäyttöä, jotta voidaan maksimoida Euroopan rakenne- ja investointirahastojen (ERI-rahastot) varojen käyttö tukemaan unionin painopisteitä;

¹ Asiak. 14263/17.

² http://ec.europa.eu/regional_policy/en/information/publications/reports/2017/esif-simplification-hlg-proposal-for-policymakers-for-post-2020.

³ Asiak. 15788/17 + ADD 1.

- (6) TOTEAA samalla, että ohjelmat käynnistyivät hitaasti kaudella 2014–2020, ja PANEE MERKILLE viiveiden eri syyt, kuten myöhäinen lainsäädännön hyväksyminen, sääntöjen monimutkaisuus, uusien sääntöjen käyttöönotto, aikaa vievät menettelyt jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten nimeämisessä sekä päällekkäisyys edellisen ohjelmakauden (2007–2013) päättymisen ja seuraavan ohjelmakauden (2014–2020) alkamisen välillä; KATSOO näin ollen, että haasteita on edelleen ja että vuoden 2020 jälkeistä ERI-rahastojen täytäntöönpanoa on yksinkertaistettava merkittävästi;
- (7) TOTEAA, että nämä neuvoston päätelmät eivät ennalta vaikuta tulevasta EU:n monivuotisesta rahoituskehyksestä käytävien neuvottelujen eivätkä muista vuoden 2020 jälkeisestä koheesiopolitiikasta käytävien keskustelujen tuloksiin;
- (8) ON SITOUTUNUT siihen, että asiasta vastaavat ministerit käyvät yleisten asioiden neuvostossa säännöllistä poliittista keskustelua koheesiopolitiikasta ja ERI-rahastoista;

I Toissijaisuuteen ja suhteellisuuteen perustuva hallinto- ja valvontajärjestelmä

- (9) KATSOO, että vuoden 2020 jälkeistä koheesiopolitiikkaa koskevan järjestelmän olisi perustuttava vahvasti toissijaisuuden ja suhteellisuuden periaatteisiin ja että siinä olisi tunnustettava jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten ja alueiden tärkeä asema ohjelmasuunnittelussa, täytäntöönpanossa, seurannassa, arvioinnissa, valvonnassa ja tarkastuksessa; TOISTAA komissiolle viime marraskuussa⁴ esittämänsä pyynnön harkita yksinkertaisemman toteuttamisjärjestelmän käyttöönottoa; järjestelmän pitäisi perustua suhteellisuuden tehokkaaseen soveltamiseen, kansallisiin sääntöihin tukeutumiseen ja hyvin toimiviin kansallisiin ja alueellisiin järjestelmiin, jotka kaikki jäsenvaltiot ja alueet voisivat ottaa käyttöön avointen, objektiivisten ja mitattavien perusteiden pohjalta;
- (10) KOROSTAA, että komission ja jäsenvaltioiden vastuualueet olisi määriteltävä selkeämmin, jotta voidaan vähentää päällekkäisyyksiä;

⁴ Neuvoston päätelmät vuoden 2020 jälkeisen koheesiopolitiikan synergioista ja yksinkertaistamisesta, asiak. 14263/17, s. 6.

- (11) KATSOO, sanotun kuitenkin rajoittamatta komissiolle kuuluvia perussopimusten mukaisia velvollisuuksia toteuttaa talousarviota yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa, että komission pääasiallisena tehtävän on:
- sopia jäsenvaltioiden kanssa ohjelmasuunnittelun tavoitteista ja strategisista näkökohdista
 - seurata tuotosten ja tulosten saavuttamista, ja
 - varmistaa yhdessä jäsenvaltioiden kanssa hallinto- ja valvontajärjestelmien tehokas ja asianmukainen toiminta sekä moitteeton taloushallinto ja samalla tutkia tapoja siirtää jäsenvaltioille enemmän vastuuta täytäntöönpanoon liittyvistä operatiivisista näkökohdista;
- (12) KATSOO, että hallinto- ja valvontajärjestelmissä olisi tukeuduttava mahdollisimman paljon kansallisiin sääntöihin ja viranomaisiin; PYYTÄÄ komissiota, ottaen asianmukaisesti huomioon talousarvion toteuttamista koskevat velvollisuutensa, keskittymään ensisijaisesti järjestelmätarkastuksiin eikä niinkään tarkastamaan yksittäisiä hankkeita ja menoja, jotka kuuluvat pääasiassa jäsenvaltioiden vastuulle;
- (13) KATSOO lisäksi, että nimeämisprosesseja ei ole syytä toistaa ohjelmakaudella 2014–2020 sellaisten toimiviksi osoittautuneiden järjestelmien osalta, joita ei ole muutettu merkittävästi uudella kaudella;
- (14) KATSOO, että komission suorittamien tarkastusten olisi oltava riskiperusteisia ja yhtenäisen tarkastusmallin mukaisia liiallisten tarkastusten välttämiseksi; KANNUSTAA myös jäsenvaltioita soveltamaan hallinnon tarkastuksiin riskiperusteista lähestymistapaa, jonka mukaan tarkastukset keskitetään sinne, missä niitä eniten tarvitaan, ja jotka kattavat yksittäisten maksatushakemusten kaikki osatekijät;
- (15) KATSOO että vuotuista tilien hyväksymistä koskevaa nykyistä järjestelmää olisi tarkasteltava uudelleen sen arvioimiseksi, kuinka hallinnollista taakkaa voitaisiin vähentää;

II Yksinkertaistettu lainsäädäntö ja joustavampi suunnittelu

- (16) TOISTAA, että sääntöjen yksinkertaistaminen on ratkaisevan tärkeää ERI-rahastojen oikea-aikaisen täytäntöönpanon sekä sen kannalta, että toimintapolitiikalla saavutetaan enemmän ja parempia tuloksia, mikä myös lisää sen näkyvyyttä; KATSOO, että yksinkertaistaminen olisi toteutettava sekä EU:n että kansallisella tasolla;
- (17) KATSOO, että vuoden 2020 jälkeistä aikaa koskevalla lainsäädännöllä olisi tehostettava kansallisen lainsäädännön soveltamista aina kun se on mahdollista, sen olisi oltava joustavaa ja ennen kaikkea keskittyttävä tärkeimpiin tekijöihin ERI-rahastojen hallinnoinnissa; olisi vältettävä yksityiskohtaisten määräysten antamista kaikenkertyyppisistä tapauksista, poikkeuksista ja suuntaviivoista;
- (18) KATSOO myös, että vuoden 2020 jälkeisessä EU:n lainsäädännössä olisi tarvittaessa ja ottaen huomioon eri rahastojen erityispiirteet varmistettava suoraan ja yhteistyössä hallinnoituihin rahastoihin sovellettavien sääntöjen, menettelyjen ja määritelmien yhdenmukaistaminen; eri asetusten sisällössä ei saisi olla päällekkäisyyksiä ja, silloin kun se on tarkoituksenmukaista, aikaisempaan kokemukseen pohjautuen olisi säilytettävä nykyisiä tekijöitä jatkuvuuden varmistamiseksi;
- (19) PALAUTTAA MIELIIN marraskuussa 2017 antamissaan päätelmissä⁵ esittämänsä kannan, jonka mukaan sisämarkkinoiden toiminnalle tarpeellisten kilpailusääntöjen soveltamisessa ja täytäntöönpanossa olisi varmistettava samanlaisten hankkeiden johdonmukainen käsittely EU:n koko budjetissa hallintotavasta riippumatta ja otettava huomioon maatalous- ja kalastusalan erityispiirteet;
- (20) KOROSTAA, että tällainen ERI-rahastoihin sovellettavien sääntöjen yhdenmukaistaminen on tärkeää, jotta eri välineiden käytön synergia voidaan hyödyntää täysimääräisesti ja siten ottaa käyttöön niiden koko potentiaali; KATSOO, että yksittäisten EU:n välineiden tavoitteet olisi määriteltävä selkeästi, jotta rajat niiden välillä voitaisiin määrittää paremmin; useista rahastoista rahoitettavia ohjelmia koskevaa lähestymistapaa olisi vahvistettava luomalla joustavampi ohjelmarakenne, joka sallisi eri ERI-rahastoista tuettujen toimien yhdistämisen, mutta lähestymistavan soveltamisen tulisi olla vapaaehtoista;

⁵ Asiak. 14263/17, s. 3.

- (21) KATSOO, että kumppanuussopimusten olisi keskityttävä yleisiin tavoitteisiin ja yleisiin strategisiin näkökohtiin, jotka vaikuttavat kaikkiin ERI-rahastoihin, eikä niissä saisi olla päällekkäisyyksiä ohjelmien sisältöön, jonka puolestaan olisi keskityttävä toiminnallisiin näkökohtiin; lisäksi kumppanuussopimusten ja ohjelmien muotoa olisi merkittävästi lyhennettävä ja virtaviivaistettava, ja ne olisi rajattava koskemaan ainoastaan keskeisiä näkökohtia, joista sovitaan jäsenvaltion, hallintoviranomaisten ja komission välillä; olisi tarkasteltava mahdollisuutta yhdistää kumppanuussopimukset ja ohjelmat toisiinsa sellaisten jäsenvaltioiden ja alueiden osalta, joilla on vain vähän ohjelmia tai joille on osoitettu vähän varoja;
- (22) KATSOO, että toimenpideohjelmissa ja uudelleenkohdentamisessa olisi varmistettava suurempi joustavuus, mikä antaa jäsenvaltioille ja alueille mahdollisuuden ottaa erityistarpeensa huomioon koheesiopolitiikan temaattisen soveltamisalan puitteissa;
- (23) PYYTÄÄ komissiota tutkimaan tapoja tarjota jäsenvaltioille ja alueille mahdollisuuksia reagoida nopeasti ennalta arvaamattomiin olosuhteisiin, mukauttaa ohjelmien tavoitteita ja mahdollistaa niiden nopea muuttaminen;
- (24) KATSOO, että yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen käyttöä olisi jatkettava vuoden 2020 jälkeisellä ohjelmakaudella, ja PYYTÄÄ komissiota tutkimaan mahdollisuuksia tehostaa niiden käyttöä, mukaan lukien hankkeet, joihin sovelletaan julkisia hankintoja;
- (25) PYYTÄÄ komissiota jatkamaan toimiaan, joiden tavoitteena on kehittää ja hyödyntää laajemmin käyttövalmiita yksinkertaistettuja kustannusvaihtoehtoja ja maksuja, jotka perustuvat ehtojen täyttämiseen, mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ohjelmasuunnittelua ja tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa;
- (26) KOROSTAA, että tilintarkastajat ovat tärkeässä asemassa autettaessa unionin jäsenvaltioita estämään virheitä ja välttämään oikeusvarmuuden puute yksinkertaistettujen kustannusvaihtoehtojen soveltamisen yhteydessä, ja EHDOTTAA komissiolle ja jäsenvaltioille, että ne osallistuisivat vuoden 2020 jälkeistä aikaa koskevien sääntöjen valmisteluun antamalla tarvittaessa suosituksia;

- (27) PYYTÄÄ komissiota laatimaan yksinkertaisemman indikaattorijärjestelmän, joka käsittäisi yhdenmukaisen metodologian, terminologian ja määritelmät ja joka helpottaisi tiedonkeruuta koheesiopolitiikan ja ERI-rahastojen tulosten arvioimiseksi ja yksinkertaistaisi samalla raportointia;

III Sujuva siirtyminen ohjelmakaudesta toiseen

- (28) PYYTÄÄ komissiota esittämään lainsäädäntöehdotuksensa vuoden 2020 jälkeiselle ajalle mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ehdotus EU:n tulevasta monivuotisesta rahoituskehyksestä on esitetty, ja jatkamaan tiivistä yhteistyötä ja keskustelua jäsenvaltioiden kanssa politiikan suunnittelun ja toteutuksen tärkeimmistä tekijöistä uuden lainsäädännön valmisteluprosessin aikana;
- (29) KATSOO, että täytäntöönpanon helpottamiseksi ja nopeuttamiseksi seuraavalla ohjelmakaudella jäsenvaltioiden ja komission olisi aloitettava seuraavien ohjelmien valmistelu mahdollisimman varhaisessa vaiheessa, jotta ohjelmista voidaan tehdä sitovia päätöksiä mahdollisimman pian sen jälkeen, kun EU:n lainsäädäntö on hyväksytty;
- (30) KATSOO, että uudessa lainsäädännössä olisi tarjottava välineitä, kuten "asteittaisuutta", tietyn jatkuvuuden mahdollistamiseksi sellaisille pitkän aikavälin investoinneille, joiden ensisijaiset tavoitteet, toimintalogiikka, tuettavat toimet jne. eivät ole muuttuneet, ja joiden täytäntöönpano jakautuu kahdelle ohjelmakaudelle;

IV Rahoitusvälineiden tuleva käyttö

- (31) KATSOO, että vaikka rahoitusvälineiden käytön tulisi olla vapaaehtoista, vuoden 2020 jälkeisen ajan rahoitusvälineisiin liittyvillä säännöksillä olisi kannustettava jäsenvaltioita ja alueita ottamaan käyttöön nämä välineet silloin, kun niiden käyttö katsotaan asianmukaiseksi;

- (32) PANEE MERKILLE, että ERI-rahastoista tuettujen rahoitusvälineiden ensisijainen tavoite on saavuttaa toimintapoliittiset tavoitteet, ja KOROSTAA, että tällaisen tuen osalta olisi vältettävä päällekkäisyydet jo saatavilla olevien rahoitusvälineiden kanssa; KATSOO, että rahoitusvälineiden perustamista, täytäntöönpanoa ja raportointia olisi merkittävästi yksinkertaistettava; lisäksi rahoitusvälineiden ja avustusten yhdistämistä olisi helpotettava seuraavalla ohjelmakaudella;
- (33) KATSOO, että olisi varmistettava tasapuoliset toimintaedellytykset suoraan ja yhteistyössä hallinnoitujen rahoitusvälineiden välillä;

V Alueellinen lähestymistapa

- (34) KATSOO, että yhdenmitty lähestymistapa on olennainen osa Euroopan rakenne- ja investointirahastoja; TOTEAA, että kauden 2014–2020 alueellisia välineitä, kuten yhdenmittyjä alueellisia investointeja (ITI), paikallisyhteisöjen omia kehittämishankkeita (CLLD) ja prioriteeteiltaan erilaisia toimintalinjoja, olisi jatkettava myös vuoden 2020 jälkeen: huolimatta Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (maaseuturahasto) erityispiirteistä, näiden välineiden soveltamisen olisi oltava vapaaehtoista ja perustuttava yhdenmittyihin alueellisiin strategioihin ja niitä olisi yksinkertaistettava huomattavasti, jotta näiden välineiden täytäntöönpanoa helpotettaisiin ja ne saataisiin paremmin mukautettua kunkin alueen sosiaalis-taloudelliseen tilanteeseen, mikä mahdollistaa eri tahojen osallistumisen julkisen politiikan toteuttamiseen aiheuttamatta kohtuutonta hallinnollista rasitetta;
- (35) PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE komission tiedonannon "Kasvun ja yhteenkuuluvuuden edistäminen EU:n raja-alueilla"⁶ ja PANEE HUOLELLISESTI MERKILLE ehdotukset, jotka koskevat EU:n lisätoimia rajatylittävän yhteistyön helpottamiseksi, myös vuoden 2020 jälkeen, ja PYYTÄÄ komissiota tutkimaan mahdollisuuksia laajentaa tällaiset tutkimukset EU:n meri- ja muille ulkorajoille;

⁶ Asiak. 12419/17 + ADD 1.

- (36) PANEE MERKILLE Euroopan alueellisesta yhteistyöstä unionille koituvan eurooppalaisen lisäarvon ja KOROSTAA, että rajatylittävän, valtioidenvälisen ja alueidenvälisen alueellisen yhteistyön, mukaan lukien merirajat ylittävä ja kolmansien maiden kanssa tehtävä yhteistyö, olisi jatkossakin oltava osa vuoden 2020 jälkeistä koheesiopolitiikkaa, ja että Interreg-ohjelmien täytäntöönpanoa olisi helpotettava niiden vaikutusten lisäämiseksi;
- (37) PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE komission tiedonannon aiheesta "Innovoinnin tehostaminen Euroopan alueilla: sopeutumiskykyistä, osallistavaa ja kestävää kasvua koskevat strategiat"⁷, mukaan lukien kokeiluhankkeet, joilla testataan uusia lähestymistapoja alueiden välisiin innovaatiohankkeisiin ja teollisuuden muutoksen vaikutusten kohteina oleviin alueisiin sekä toimet vähemmän kehittyneiden alueiden hyväksi;
- (38) PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE komission kertomuksen EU:n kaupunkiagendasta⁸ ja TOTEAA, että EU:n kaupunkiagendalla otettiin käyttöön uudenlainen kumppanuuden malli ja suora vuoropuhelu kaupunkien viranomaisten, kansallisten ja unionin toimielinten sekä muiden sidosryhmien välillä yhteisiin haasteisiin vastaamiseksi; PYYTÄÄ komissiota ja jäsenvaltioita ylläpitämään aktiivista rooliaan EU:n kaupunkiagendan toteuttamisessa; ODOTTAA MIELENKIINNOLLA seuraavaa komission kertomusta EU:n kaupunkiagendan toteuttamisesta;
- (39) PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE komission tiedonannon "Kasvun ja yhteenkuuluvuuden edistäminen EU:n raja-alueilla"⁹ ja PYYTÄÄ komissiota jatkamaan työtään syrjäisimpien alueiden hyväksi toteutettavien erityistoimenpiteiden alalla SEUT-sopimuksen 349 artiklan mukaisesti kyseisten alueiden erityistarpeiden ja -mahdollisuuksien huomioimiseksi;
- (40) PYYTÄÄ komissiota jatkamaan työtään sellaisten erityistoimenpiteiden eteen, jotka koskevat maaseutualueita, teollisuuden muutosprosessissa olevia alueita sekä vakavista ja pysyvistä luontoon tai väestöön liittyvistä haitoista kärsiviä alueita, kuten pohjoisimpia alueita, joiden väestöntiheys on erittäin alhainen, ja saaristo-, rajaseutu- ja vuoristoalueita, SEUT 174 artiklan mukaisesti.

⁷ Asiak. 11426/17 + ADD 1.

⁸ Asiak. 14599/17 REV2.

⁹ Asiak. 13715/17 + ADD 1–3.